
[2014-13-RE](#)

CAUSA 2014-13-RE

(Antunes de Carvalho i Ribeiro de Carvalho c/ Principat d'Andorra)

Sentència del Tribunal Constitucional del 14-7-2014 relativa al recurs d'empara 2014-13-RE

Número de registre 175-2014. Recurs d'empara

Sentència del 14 de juliol del 2014

BOPA núm. 45, del 30 de juliol del 2014

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, l'1 d'abril del 2014, per la representació processal dels Srs. Mikael Antunes de Carvalho i Manuel Fernando Ribeiro de Carvalho, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 29 de gener del 2014 i contra l'aute del 13 de març del mateix any, dictats pel Tribunal de Corts per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a un tribunal imparcial i independent, a la igualtat d'armes i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució i atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets al·legats, que anul·li les resolucions objecte de recurs i que es retrotreguin les actuacions al moment immediatament anterior al pronunciament de la sentència del Tribunal de Corts, per tal que aquest Tribunal pugui dictar una nova sentència respectant els drets vulnerats;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 25 d'abril del 2014;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 5 de maig del 2014, que va admetre a tràmit, sense efectes suspensius, el recurs d'empara 2014-13-RE;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat, el 22 de maig del 2014, per la representació processal dels recurrents;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat, el 23 de maig del 2014, per la representació processal del Sr. Alex Puigdellivol Villasevil;

Vistes les conclusions formulades, dintre de termini, per les parts i pel Ministeri Fiscal;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Juan Antonio Ortega Díaz-Ambrona;

Antecedents

Primer

En el marc dels autes penals JM-032-3/10, suscitats arran d'una agressió, el 29 de setembre del 2011, va recaure un acord mitjançant el qual s'arxivava l'expedient sempre i quan el menor Mikael Antunes de Carvalho indemnitzés a la víctima Àlex Puigdellivol Villasevil (també menor en el moment dels fets) amb l'import de 6.050,00 € i a la CASS amb l'import de 5.843,02 €.

El Sr. Manuel Fernando Ribeiro de Carvalho va adquirir el compromís de satisfer les quantitats esmentades.

Segon

El 26 d'abril del 2013, en el marc del procediment d'execució de l'acord esmentat, la Secció Penal de la Batllia va dictar un aute en què acordava "*Travar embargament sobre els béns, els comptes corrents, llibretes o altres modalitats de dipòsit nominal o numeral, que sol o conjuntament amb altres terceres persones pugui tenir Manuel Ferran RIBEIRO DE CARVALHO en les entitats bancàries del Principat, així com travar embargament sobre la quantitat que excedeixi del salari mínim (962,00 €) que hagi de percebre Manuel Ferran RIBEIRO DE CARVALHO, com assalariat del comerç 'PIRINENCA DE SERVEIS' fins a la quantitat total de set mil vuit-cents noranta-tres euros amb dos cèntims (7.893,02 €).*"

Tercer

La representació processal dels Srs. Mikael Antunes de Carvalho i Manuel Fernando Ribeiro de Carvalho va presentar un recurs d'apel·lació contra l'aute d'execució esmentat i, el 29 de gener del 2014, el Tribunal de Corts va dictar una sentència mitjançant la qual desestimava el recurs d'apel·lació interposat i confirmava íntegrament la resolució de la Batllia.

En aquesta sentència el Tribunal de Corts assenyala que, si bé és cert que en el moment d'entrar l'advocat de la part recurrent en el recinte de la Sala, el fiscal ja estava assegut, no és menys cert que el fiscal acabava d'arribar i que, acte seguit, es va anunciar el començament del judici. També precisa, que aquesta era la primera causa assenyalada i que els magistrats del Tribunal de Corts no parlen mai de les causes que se celebren amb els operadors jurídics abans l'inici del judici. Afegeix que hi ha una *contraditio in terminis* en la posició del recurrent, perquè, d'una banda, impugna la imparcialitat del Tribunal, i, d'altra banda, no posa en dubte la integritat del Tribunal jutgador.

Quart

La representació processal dels Srs. Mikael Antunes de Carvalho i Manuel Fernando Ribeiro de Carvalho va formular, aleshores, un incident de nul·litat d'actuacions en què denunciava que s'havien vulnerat els seus drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret, a un tribunal imparcial (independent) i al principi d'igualtat d'armes, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

Cinquè

El 13 de març del 2014, el Tribunal de Corts va dictar un aute mitjançant el qual desestimava l'incident de nul·litat d'actuacions esmentat.

Sisè

L'1 d'abril del 2014, la representació processal dels Srs. Mikael Antunes de Carvalho i Manuel Fernando Ribeiro de Carvalho, va presentar un recurs d'empara contra la sentència del 29 de gener del 2014 i contra l'aute del 13 de març del mateix any, dictats pel Tribunal de Corts per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a un tribunal imparcial i independent, a la igualtat d'armes i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

En primer lloc, aquesta part destaca que després d'analitzar l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions reconeix que no comparteix la resolució dictada per la Batllia, però accepta que constitucionalment no és atacable. Per consegüent, no inclou en aquest recurs d'empara la vulneració del dret a obtenir una resolució fonamentada en Dret que s'havia al·legat en l'incident de nul·litat d'actuacions esmentat.

Pel que fa a la vulneració del dret a un tribunal independent considera que el fet que el Ministeri Fiscal, que és una part en el procés, estigui present en la Sala només en companyia dels magistrats del tribunal que ha de jutjar i abans que ningú entri, infringeix l'aparença d'independència i d'imparcialitat.

El Tribunal Superior de Justícia reconeix que el fiscal es trobava dins la Sala en el moment en què van entrar totes les altres persones que havien d'intervenir en la vista oral o que hi havia d'assistir com a públic. Ara bé, segons el seu parer, no és procedent qüestionar la imparcialitat d'aquest Tribunal des d'un punt de vista merament formal.

Per a aquesta part la importància de l'aparença en l'àmbit jurídic és particularment cabdal, només cal considerar totes les formalitats i solemnitats que revesteixen un acte concret, com la utilització de la toga i la disposició de cada un dels intervinents en el judici oral.

Per consegüent, la coincidència del fiscal a la Sala amb els magistrats, tot i no tenir necessàriament a veure amb la imparcialitat del tribunal, no és un acte neutral. La seva presència és una invitació a la malfiança dels justiciables davant l'aplicació de la justícia al seu cas concret, una sospita certa, objectiva i gratuïta de vulneració del dret a un procés degut que la Constitució ha de garantir. En aquest sentit, cita la jurisprudència del Tribunal Europeu dels Drets Humans que recolza la seva posició. I conclou que l'única manera que la imparcialitat d'un tribunal pugui ser apreciada objectivament, més enllà de les conviccions dels uns i dels recels dels altres, és mitjançant el respecte escrupolós de les formalitats –de les aparences d'imparcialitat- del procediment.

Després de relacionar la imparcialitat amb una bona administració de justícia, aquesta part manifesta que el dret a un tribunal imparcial té un contingut molt precís que s'ha de posar en relació amb la causa, amb les parts i amb les característiques del recurrent. I, reitera que la percepció del ciutadà ha de correspondre a una administració de justícia independent i imparcial i, més enllà, cal que transmeti aquesta aparença.

Així mateix, segons el parer del Tribunal Superior de Justícia, hagués calgut que els recurrents recusessin els magistrats que el componien i no ho van fer. Aquesta part considera que l'exigència d'aquesta bel·ligerància no és necessària. La part recurrent va efectuar una queixa clara i contundent tenint en compte que no es podia formular cap recusació anteriorment, ja que la vulneració del dret es va produir just abans de l'entrada de les parts a la Sala.

Pel que fa a la vulneració del principi d'igualtat d'armes que es considera una de les exigències del dret a un procés degut i que comporta l'obligació d'oferir a cada una de les parts en el procés la possibilitat de formular les seves al·legacions en unes condicions que no la col·loquin en una situació de desavantatge en relació amb el seu adversari, aquesta part destaca que el Ministeri Fiscal va contestar el seu recurs d'apel·lació en una pàgina escassa; seguidament va haver d'intervenir en el judici oral en primer lloc, sense saber els arguments, tret d'una oposició genèrica, del fiscal, el qual en aquest acte va anar més enllà d'allò que havia escrit prèviament que, per tant, va ser conegut quan ja no podia respondre. Segons el parer del Tribunal Superior de Justícia, d'acord amb l'article 200 del Codi de procediment penal "*qualsevol oponent pot impugnar el recurs de la contrapart sense necessitat de fer al·legacions específiques i concretes, ni tan sols de donar resposta per escrit als motius formulats pel recurrent*". Ara bé, això és acceptable sempre i quan no se situï en net desavantatge una de les parts, com ha succeït en aquest cas. Per consegüent, s'ha vulnerat el dret a la jurisdicció en el seu vessant del dret a la igualtat d'armes d'aquesta part que no s'ha pogut oposar als arguments contra el seu recurs adduïts pel Ministeri Fiscal en el curs de la vista oral i que no havien estat formulats anteriorment.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets al·legats, que anul·li les resolucions objecte de recurs i que es retrotreguin les actuacions al moment immediatament anterior al pronunciament de la sentència del Tribunal de Corts, per tal que aquest Tribunal pugui dictar una nova sentència respectant els drets vulnerats.

Setè

El 25 d'abril del 2014, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què destaca que aquest recurs d'empara no aconsegueix els requisits de l'article 94 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, ja que no s'han esgotat en aquesta causa la totalitat dels recursos i remeis jurisdiccionals al seu abast per defensar la pretesa vulneració del dret a un tribunal imparcial i independent. El Ministeri Fiscal recorda que en el decurs de la vista oral aquesta vulneració va ser denunciada de manera únicament formal i es va demanar al lletrat dels recurrents si instava l'abstenció o la recusació del membre de la Fiscalia que estava present, fins i tot, se li va proposar de canviar la persona que representava el Ministeri Fiscal en aquell moment. Aquest lletrat va refusar aquestes possibilitats, ja que no dubtava de l'objectivitat d'aquell membre de la Fiscalia, com tampoc va voler recusar, d'acord amb les disposicions de l'article 7 del Codi de procediment penal, cap membre del Tribunal de Corts de qui manifestava la seva "*més profunda i absoluta convicció en la independència i imparcialitat*."

D'això se'n deriva que no hi ha hagut cap vulneració material i efectiva del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret.

Pel que fa a la vulneració del dret a la igualtat d'armes, en primer lloc, destaca que l'escrit de recurs d'apel·lació presentat per la part recurrent és de tres folis i que si bé és cert que el de contesta del Ministeri Fiscal és d'un foli, de la seva lectura es pot concloure que és senzill però proporcionat a la complexitat dels motius o greuges d'apel·lació.

El Ministeri Fiscal recorda que la sentència del Tribunal de Corts objecte de recurs exposa clarament les exigències processals establertes per la Llei en la fase d'apel·lació (parts, efectes de la interposició del recurs i la determinació dels greuges formulats contra la sentència de la primera instància). Així mateix, precisa que aquells punts que no van ser objecte d'apel·lació resten fermes i definitius. També afegeix que el retret de desigualtat d'armes adduït per la part recurrent, no es pot retreure en aquesta causa al Ministeri Fiscal, sinó que més aviat s'hauria donat, si de cas, per la part recurrent la qual va introduir una sèrie de noves al·legacions que no constaven en el seu escrit de recurs i que van ser denunciades per aquest Ministeri Fiscal com a contràries a la normativa processal, informant-se al Tribunal de Corts de manera subsidiària.

En conclusió, el Ministeri Fiscal demana la inadmissió a tràmit d'aquesta causa tant perquè no s'ha esgotat la via ordinària prèvia (art. 94 esmentat), com perquè es constata una manca de contingut constitucional en les pretensions al·legades pels recurrents (art. 37 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional).

Vuitè

El 5 de maig del 2014, el Tribunal Constitucional va acordar admetre a tràmit aquest recurs d'empara, sense efectes suspensius, i va trametre la causa a les parts per tal que presentessin les al·legacions que estimessin pertinents.

Novè

El 22 de maig del 2014, la representació processal dels recurrents va presentar un escrit d'al·legacions en què precisa que l'afectació del dret a la jurisdicció en el vessant del dret a un procés degut es va posar de manifest en el moment d'entrar a la Sala, de manera que no s'havia pogut formular cap recusació abans de la vista oral, ni precipitar-se en el moment dels fets, que l'actuació d'aquesta defensa va ser contundent i reitera que la denúncia feta es fonamenta en els dubtes en relació amb la influència anticipada del Ministeri Fiscal en l'opinió del Tribunal.

Pel que fa a la vulneració del dret a un tribunal imparcial, reitera que no s'han complert totes les formalitats per garantir aquesta imparcialitat que ha de ser examinada des de dos prismes diferents, el subjectiu i l'objectiu, tenint en compte les circumstàncies concretes i reals del cas. Després de definir els prismes esmentats, conclou que en aquesta causa no s'han respectat les formalitats garants de la imparcialitat del tribunal, reconeguda per la Constitució.

Pel que fa a la vulneració del dret a la igualtat d'armes reitera els seus arguments anteriors continguts en el recurs d'empara i en resposta a l'informe del Ministeri Fiscal afegeix que la seva posició preeminent en el procés penal si bé és cert que deriva de les seves funcions atribuïdes per l'article 93 en la defensa de la legalitat i de l'interès general, també cal recordar que ha de vetllar

per la defensa i l'aplicació de l'ordre jurídic i per la independència dels tribunals i promoure davant d'aquests l'aplicació de la llei per a la salvaguarda dels drets dels ciutadans i la defensa de l'interès general.

Així mateix, les funcions que s'acaben d'esmentar imposaven al Ministeri Fiscal el deure d'incloure en el seu escrit algun argument més que la simple oposició al recurs, per tal de permetre a la defensa unes condicions paritàries amb l'acusació. Convé destacar que aquesta vulneració va ser constatada abans de la vista i no va merèixer cap comentari del Tribunal de Corts fins a la sentència.

Per acabar, sol·licita que aquestes al·legacions es tinguin per formulades.

Desè

El 23 de maig del 2014, la representació processal del Sr. Alex Puigdemívil Villasevil va presentar un escrit d'al·legacions en què manifesta, de manera substancial, que aquesta part és conscient de la importància de l'aparença d'imparcialitat dels tribunals i entén que el fet que un membre del Ministeri Fiscal estigui ja dins la Sala amb el Tribunal abans que les altres parts hi accedeixin, pugui aportar una percepció negativa i la consegüent consideració de vulneració dels drets fonamentals de les parts. Tanmateix, la defensa va tenir la seva oportunitat de denunciar aquest fet en el moment processal oportú i evitar aquesta vulneració; demanar ara en empara la retroacció de les actuacions és abusiu i lesiu als interessos d'aquesta part. Destaca que no s'ha posat en entredit la imparcialitat del Tribunal de Corts i que l'altra part sempre ha remarcat la seva convicció en la integritat d'aquest, per tant, allò que es discuteix no incideix en els fets objecte de la sentència. Per consegüent, aquesta mera falta d'aparença no justifica la retroacció de les actuacions, si bé potser fa necessari l'establiment d'una pauta per a procediments judicials futurs.

Pel que fa a la presumpta vulneració del dret a la igualtat d'armes, manifesta que la defensa dels recurrents gaudia del dret de sol·licitar un nou torn de paraula després de la intervenció del Ministeri Fiscal, en cap moment va demanar intervenir per rebatre els arguments exposats pel Ministeri Fiscal, per tant, aquest dret no li va pas ser denegat.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que desestimi aquest recurs d'empara i condemni la part recurrent al pagament de les costes processals.

Onzè

El 25 de juny del 2014, el Ministeri Fiscal, i, el 27 de juny del mateix any, respectivament, les representacions processals de les parts van presentar els seus escrits de conclusions en què reproduïxen les al·legacions i els arguments continguts en els seus escrits anteriors.

Fonaments jurídics

Primer

A la vista dels antecedents exposats, el Tribunal Constitucional ha d'examinar dues impugnacions.

La primera: si hi ha hagut una vulneració dels drets a la jurisdicció i a un procés degut en el seu vessant de la garantia d'un tribunal imparcial i independent. La segona: si s'ha infringit el dret a la igualtat d'armes entre les parts.

Els recurrents argumenten que el fet que el Ministeri Fiscal, que és una part en el procés, estigui present en la Sala només en companyia dels magistrats del tribunal que ha de jutjar i abans que ningú entri, infringeix l'aparença d'independència i d'imparcialitat. Subratlla la importància de les aparences en l'àmbit jurídic. I afirma que la coincidència del fiscal a la Sala amb els magistrats, tot i no tenir necessàriament a veure amb la imparcialitat del tribunal, no és un acte neutral. La seva presència és una invitació a la malfiança dels justiciables davant l'aplicació de la justícia al seu cas concret, una sospita certa, objectiva i gratuïta de vulneració del dret a un procés degut que la Constitució ha de garantir. En aquest sentit, cita jurisprudència del Tribunal Europeu dels Drets Humans (TEDH) que, segons el seu parer, recolza la seva posició. En particular els casos *Kress c/ França*, *Lobo Machado c/ Portugal* i *Kraska c/ Suïssa*. Aquests mateixos fets fonamentarien la infracció del principi d'igualtat d'armes.

La part adversa oposa que en cap moment els recurrents han posat en dubte la imparcialitat del Tribunal de Corts; que el representant mateix de la Fiscalia, quan es va suscitar aquest assumpte, va oferir la seva abstenció o recusació i també la possibilitat de ser substituït per un altre fiscal, cosa que va ser rebutjada pel lletrat dels recurrents, el qual va manifestar que no posava en dubte la seva objectivitat com tampoc va considerar oportú recusar els membres del Tribunal de Corts, reiterant la seva convicció en la independència dels magistrats. Afegeix que és abusiu i lesiu als interessos del seu representat declarar la nul·litat de les resolucions impugnades i retrotraure el procediment per tal que es pronunciïn els mateixos magistrats, allargant unes actuacions que duren ja més de tres anys, per una pura formalitat, ja que no s'ha impugnat la independència del Tribunal.

En l'informe del Ministeri Fiscal del 25 d'abril del 2014, s'insisteix en què la part recurrent va decidir no recusar ni al fiscal ni als magistrats i va manifestar que no ho feia perquè tenia la *“més profunda i absoluta convicció en la independència i imparcialitat dels Magistrats que formaven el Tribunal.”*

D'altra banda, el Tribunal de Corts en la sentència del 29 de gener del 2014 afirma que, si bé és cert que en el moment d'entrar l'advocat de la part recurrent en el recinte de la Sala, el fiscal ja estava assegut al seu lloc, no és menys cert que aquest acabava d'arribar i que, acte seguit, es va anunciar l'inici del judici. Precisa, a més, que aquella era la primera causa assenyalada i que els magistrats que formen el Tribunal no parlen mai de les causes que se celebren amb els operadors jurídics abans d'iniciar-se el judici.

Segon

En el seu escrit de recurs d'empara, els recurrents al·leguen al seu favor la jurisprudència del Tribunal Europeu dels Drets Humans (TEDH) i citen, en particular, tres sentències. Aquesta al·legació ens du, en primer lloc, a examinar aquestes sentències. Aquest examen preliminar deriva d'auctoritas àmpliament reconeguda del Tribunal esmentat i de la doctrina que va consolidant en les seves decisions i que el Tribunal Constitucional ha de tenir en compte a l'hora d'interpretar i d'aplicar la Constitució del Principat.

Doncs bé, pel que fa a les sentències al·legades, la del 7 de juny del 2001 (causa *Kress c/ França*) parteix d'un supòsit de fet no coincident amb aquell que ara ens ocupa. En aquella causa allò que es va discutir davant el TEDH no era la simple presència del fiscal amb els magistrats abans la

celebració del judici, sinó una cosa ben diferent, ja que a França el Tribunal va deliberar en presència del comissari del Govern amb tots els magistrats. Atesa aquesta diferència substancial es tracta d'un cas que poc podria aportar a la resolució de la causa que es jutja aquí, salvat per desestimar la impugnació.

El mateix succeeix amb el cas, també al·legat, Lobo Machado c/ Portugal (sentència del TEDH, del 20 de febrer de 1996). Novament, el retret que es fa al fiscal no és haver estat present amb els magistrats abans del judici com s'ha produït en el cas que ens ocupa. D'allò que es queixava la part recurrent en aquesta causa de Lobo Machado era que no havia pogut obtenir la còpia de l'opinió o del dictamen de la Fiscalia, motiu pel qual no havia pogut refutar-la. I també es retreia, com en el cas anterior, que el representant de la Fiscalia hagués participat en les deliberacions del Tribunal, realitzades en privat, cosa que era contrària al principi *“d'igualtat d'armes”*.

Finalment, en el cas Kraska c/ Suïssa (sentència del 19 d'abril de 1993), a més d'examinar uns supòsits de fet una vegada més no coincidents amb el recurs d'empara actual, resulta que el Tribunal desestima la impugnació i afirma que no hi va haver la vulneració del dret del recurrent a un procés equitable.

Hi ha encara altres decisions del TEDH, no mencionades de manera expressa en el recurs d'empara, sobre l'assumpte plantejat del valor i dels límits de les *“aparences”* de parcialitat en els processos i els seus efectes. Entre elles destaca aquella que va recaure en el cas Micallef c/ Malta (del 19 d'octubre del 2009). En aquesta sentència es pondera, certament, la necessitat de tenir presents les aparences per garantir millor un procés equitable. A més, s'hi recull el principi procedent del dret anglosaxó, segons el qual *“no només s'ha de fer justícia, sinó que també s'ha de procurar que sembli que es fa justícia”* (*“justice must not only be done, it must also be seen to be done”*). Dit això, cal veure les conseqüències que n'extrau la sentència en el cas concret. Doncs el principi anglosaxó, recollit pel TEDH no concedeix sense més la prevalença genèrica a les aparences, sinó que, fins i tot en aquesta decisió paradigmàtica, es limita a indicar (paràgraf 98) que un jutge respecte del qual hi hagi una raó legítima per témer la seva manca d'imparcialitat no ha de jutjar el cas i ha d'abandonar-lo. I aquesta afirmació condueix a la necessitat que els ordenaments jurídics (en aquell cas era el de Malta) tinguin establerta una regulació de la recusació i de l'abstenció dels jutges i dels magistrats, com succeeix quan hi ha un parentesc estret entre un jutge i una part o l'advocat d'una part. Però aquesta regulació existeix en el Principat d'Andorra.

Tercer

Aclarida la incidència de la jurisprudència europea sobre drets humans s'han d'examinar ara els dos motius d'impugnació esgrimits pels recurrents en aquesta empara.

El primer és la presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en el seu vessant del dret a un tribunal imparcial i independent.

En relació amb aquest motiu d'impugnació la primera cosa que cal afirmar és que la Constitució del Principat, en l'article 10.1 garanteix *“un procés degut, substanciat per un tribunal imparcial”* i que, en sentit propi i exprés, ningú ha posat en dubte la imparcialitat (i menys la independència) del Tribunal que va adoptar la decisió impugnada.

Doncs allò que s'ha vingut discutint en aquesta empara no és tant la *“realitat”* de la imparcialitat, sinó una altra cosa, és a dir: si en les circumstàncies del cas hi va haver una *“aparença”* de falta

d'imparcialitat i d'independència pel fet que el Ministeri Fiscal estès present en la Sala en companyia dels magistrats del Tribunal de Corts, abans que ningú entrés. Aquest fet està acreditat i també que va ser suscitat en el judici, tot i que en la seva valoració jurídica es donen les diferències que han originat aquest recurs d'empara.

En qualsevol cas no està ni tan sols al·legat (i menys provat) que els magistrats fessin cap deliberació, ni canviessin impressions amb el fiscal en absència de la part recurrent. Sí consta, en canvi, que el Ministeri Fiscal va estar disposat, ja que així ho va dir, a canviar de representant si la part recurrent ho sol·licitava. I també que aquesta mateixa part recurrent no va estimar oportú plantejar cap recusació en aquell moment, com se li va oferir. Aquests fets són transcendents des del punt de vista jurídic constitucional.

Efectivament, no es tracta de jutjar en el recurs d'empara si els fets denunciats constitueixen una pràctica acceptable, ni menys una bona pràctica –cosa que no sembla ser el cas- sinó si suposen, en realitat, la vulneració de la garantia constitucional d'imparcialitat del tribunal amb la conseqüència jurídica de la nul·litat d'allò que va ser jutjat i, plantejada així la qüestió, és clar que la resposta ha de ser negativa.

De tot això se'n desprèn que no s'ha produït la vulneració de la garantia constitucional esmentada i que "l'aparença" al·legada ha de cedir davant la realitat provada i acceptada per la part abans de la decisió.

Quart

El segon motiu d'impugnació guarda algun tipus de parentesc amb aquell que s'acaba d'examinar, però és diferent.

S'impugna ara la validesa de les decisions judicials recorregudes per considerar que es va produir en el judici una vulneració del principi d'igualtat d'armes que es considera una de les exigències del dret a un procés degut i que comporta l'obligació d'oferir a cada una de les parts en el procés la possibilitat de formular les seves al·legacions en unes condicions que no la col·loquin en una situació de desavantatge en relació amb el seu adversari.

I en aquesta línia de raonament, la representació de la part recurrent arriba a descendir a aspectes molt concrets, inclús nimis, ja que arriba a denunciar que el Ministeri Fiscal va contestar el seu recurs d'apel·lació en una pàgina escassa. I argumenta a continuació que el recurrent seguidament va haver d'intervenir en el judici oral en primer lloc, sense saber els arguments, tret d'una oposició genèrica, del fiscal, el qual en aquest acte va anar més enllà d'allò que havia escrit prèviament que, per tant, va ser conegut quan ja no podia respondre.

El Ministeri Fiscal replica que la breu extensió del seu escrit és la conseqüència de la senzillesa i de la manca de complexitat dels motius del recurs. I afegeix que el retret de desigualtat d'armes adduït per la part recurrent, no es pot retreure en aquesta causa al Ministeri Fiscal, sinó que més aviat s'hauria donat, si de cas, per la part recurrent que va introduir una sèrie de noves al·legacions que no constaven en el seu escrit de recurs i que van ser denunciades per aquest Ministeri Fiscal com a contràries a la normativa processal, informant-se al Tribunal de Corts de manera subsidiària.

Per tal de jutjar tot això a nivell constitucional s'ha de comprovar si s'han identificat fets que manifestin amb concreció i claredat aquesta desigualtat d'armes entre les parts. No obstant això, del

conjunt d'argumentacions i contraargumentacions contraposades entre la part recurrent i el fiscal, aquest Tribunal Constitucional no discerneix cap vulneració rellevant que dugui a l'anul·lació de les decisions jurisdiccionals adoptades. Per descomptat, no pot fonamentar-se en la major o la menor extensió dels escrits, que responen al criteri d'aquell que els signa. Tampoc es dedueix de l'ordre de les intervencions que van ser establertes en la Llei processal aplicable. I si alguna part considerava que s'havien suscitat fora de temps temes o arguments als quals no va poder respondre, cosa que no és infreqüent en una vista oral, sempre es té la possibilitat d'intentar demanar un torn aclaratori i, si aquest li hagués estat denegat, cal fer constar la protesta formal de cara a un incident de nul·litat d'actuacions o a un recurs d'empara.

Res de tot això es desprèn d'aquesta causa, el fons de la qual resulta tan senzill com executar la trava d'embargament sobre els béns d'un deutor per tal d'afrontar els pagaments que es va comprometre a efectuar i en el qual aquest Tribunal Constitucional no pot entrar.

Per tant, tampoc no s'han d'anul·lar, per raons constitucionals, les decisions adoptades per la jurisdicció ordinària amb motiu d'una vulneració suposada del principi d'igualtat d'armes entre les parts.

La desestimació total del recurs implica per si mateixa, en virtut de l'article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional la condemna en costes dels recurrents.

DECISIÓ:

En atenció a tot allò que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

HA DECIDIT:

Primer

Desestimar íntegrament el recurs d'empara interposat per la representació processal dels Srs. Mikael Antunes de Carvalho i Manuel Fernando Ribeiro de Carvalho contra la sentència del 29 de gener del 2014 i contra l'aute del 13 de març del mateix any, dictats pel Tribunal de Corts.

Segon

D'acord amb l'article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, condemnar la part recurrent al pagament de les costes processals en seu constitucional.

Tercer

Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal dels Srs. Mikael Antunes de Carvalho i Manuel Fernando Ribeiro de Carvalho, a la representació processal del Sr. Alex Puigdellivol Villasevil, al president de la Batllia, al president del Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 14 de juliol del 2014.

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
President

Vicepresidenta

Laurence Burgorgue-Larsen

Pierre Subra de Bieusses
Magistrat